

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016,

c o n s t a t ă

La 15 aprilie 2016, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 15 octombrie 2013, a procurat 8200 de acțiuni ale BC „Moldova-Agroindbank” SA, deținând astfel o cotă de 0,82 % din capitalul social al băncii. Conform art. 15 din Legea instituțiilor financiare, nu era obligată să solicite acordul Băncii Naționale a Moldovei la procurarea cotei de 0,82 %, deoarece mărimea cotei nu se încadra sub accepțiunea noțiunii de „cotă substanțială”, adică echivalentul de 1 % sau mai mult din capitalul unității economice sau din dreptul de vot, care permite exercitarea unei influențe considerabile asupra managementului sau activității acesteia.

Invocă SA „Moldasig” că prin hotărârea nr. 43 din 02 martie 2016, Banca Națională a Moldovei a constatat faptul că societatea, de comun acord cu acționarii BC „Moldova-Agroindbank” SA – ÎCS „Gser Grup” SRL, „Prodromos Limited”, SRL „Provix Group”, „Tush Enterprises” LTD, „Dresfond Invest Limited”, „Symbol Wood Limited”, SIA „Dilnoro Group”, CA „Alliance Insurance Group” SA, OOO „Композит”, „Multigold Production Limited”, „Hessond Solution Limited”, „Setora Limited”, „Salvia Enterprise” LTD, „Mattiola Business” LTD, „Ostryn Business Limited”, „Azyol Development LTD”, „Dunlin Invest” LTD, BC „Moldindconbank” SA, OOO „Евробалт” – acționează concertat în raport cu această bancă, au achiziționat și dețin cota substanțială (39,58 %) în capitalul social al băncii fără a dispune de

permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale a Moldovei conform Legii instituțiilor financiare, data achiziției cotei substanțiale realizate de aceste persoane juridice fiind considerată data intrării în vigoare a hotărârii date. Potrivit pct. 2 din hotărâre, persoanele juridice ce acționează concertat și BC „Moldova-Agroindbank” SA, vor fi informate, în termen de 5 zile de la data intrării în vigoare a actului administrativ, despre incidența prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea instituțiilor financiare, cu privire la suspendarea de drept a exercițiului dreptului de vot, al dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, al dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, al dreptului de a propune candidați pentru membrii consiliului societății, ai organului executiv și ai comisiei de cenzori a băncii, al dreptului de a primi dividende. Iar pct. 3 din hotărâre stipulează că persoanele juridice vizate vor înstrăina, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a acesteia, acțiunile aferente cotei substanțiale achiziționate în capitalul social al BC „Moldova-Agroindbank” SA fără permisiunea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei, cu notificarea acesteia în prealabil în scris despre înstrăinarea acțiunilor conform art. 59 și 60 din Regulamentul cu privire la deținerea cotelor de participare în capitalul social al băncii. Dacă, după expirarea termenului acțiunile nu vor fi înstrăinate, vor deveni incidente prevederile art. 15⁶ alin. (3) din Legea instituțiilor financiare.

Sușține reclamanta că la 16 martie 2016 s-a adresat către pârâtă cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 43 din 02 martie 2016 în partea ce ține de SA „Moldasig”. La 11 aprilie 2016 a recepționat răspunsul Băncii Naționale a Moldovei nr. 16-007/60/1383 din 08 aprilie 2016, fiind informată despre respingerea prin hotărârea Comitetului executiv nr. 93 din 07 aprilie 2016 a cererii prealabile ca fiind nefondată.

Consideră SA „Moldasig” neîntemeiat argumentul Băncii Naționale a Moldovei precum că acționează concertat cu alți acționari ai BC „Moldova Agroindbank” SA, având în vedere numirea de către societate a majorității membrilor Consiliului băncii, or, nu a dispus și nu dispune de dreptul de a propune candidaturi la calitatea de membru al Consiliului băncii, în condițiile în care a procurat 8200 de acțiuni, deținând o cotă de doar 0,82 %, insuficientă pentru conferirea acestui drept. Prin urmare, este absolut nemotivată invocarea de către pârâtă a faptului că societatea de comun acord cu alți acționari ai BC „Moldova Agroindbank” SA au numit majoritatea membrilor Consiliului Băncii (4 din 7), deoarece și-a exercitat dreptul de vot conducându-se de interesele sale legale, votul fiind acordat candidaților propuși pentru profesionalism și competență.

Menționează reclamanta că a procurat acțiunile legal prin intermediul Bursei de Valori, în limita competenței stabilite de art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, iar faptul că aceste acțiuni au fost achiziționate în aceeași perioadă ca și companiile „Multigold Production Limited” și „Dresfond Invest Limited” (04 octombrie 2013 – 17 octombrie 2013), nu denotă achiziția coordonată, perioada de procurare fiind rezultatul circulației și disponibilității acțiunilor BC „Moldova Agroindbank” SA pe piață. Mai mult ca atât, activitatea companiei se limitează la asigurare, reasigurare și la operațiunile ce rezultă direct din aceste acțiuni, fiind exclusă orice altă activitate comercială.

Declară SA „Moldasig” că nu corespunde realității nici prezumția Băncii Naționale a Moldovei în partea desfășurării operațiunilor economice împreună cu alt acționar „Prodromos Limited”, deoarece gajarea de către ultima a acțiunilor SA „Moldasig” nu

reprezintă o operațiune economică, aceste acțiuni nefiind desfășurate în raport cu BC „Moldova Agroindbank” SA, după cum prevede Regulamentul cu privire la deținerea cotelor de participare în capitalul social al băncii, aprobat prin HCA al BNM nr. 127 din 27 iunie 2013.

Solicită reclamanta anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 43 din 02 martie 2016, în partea ce ține de SA „Moldasig”.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017, a fost respins apelul declarat de SA „Moldasig” și menținută hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016.

Instanțele de judecată au conchis că actul administrativ este legal și întemeiat, or, obligația de a solicita permisiunea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei pentru deținerea cotei substanțiale în capitalul social al unei bănci îi revine nu doar persoanei care va deține în mod direct și de sine stătător o cotă ce depășește 1 % din capitalul social al băncii, ci și deținătorului indirect al unei asemenea cote, precum și persoanelor care acționează concertat și care dețin fiecare în parte, cote situate sub 1 %, dacă în mărimea agregată aceste cote constituie o cotă substanțială. Astfel, la caz, acționarii BC „Moldova Agroindbank” SA, inclusiv și SA „Moldasig”, au obținut cota substanțială în capitalul BC „Moldova Agroindbank” SA de 39,58 %, fără a dispune în prealabil de permisiunea Băncii Naționale a Moldovei, fapt constatat prin probe pertinente și concludente.

La 06 octombrie 2017, SA „Moldasig” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 și hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanțele ierarhic inferioare și a reiterat motivele de fapt și de drept indicate pe parcursul examinării cauzei.

De asemenea, SA „Moldasig” a invocat și temeiul prevăzut de art. 432 alin. (3) lit. d) CPC - instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, menționând că toți acționarii BC „Moldova Agroindbank” SA vizați în hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 43 din 02 martie 2016, au contestat-o în instanța de judecată, însă cererile de chemare în judecată nu au fost conexe într-un singur proces pentru examinarea completă a cauzei și a nu a admite careva încălcări ale drepturilor acționarilor declarați concertați.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2017 redactată integral, a fost expediată în adresa recurente SA „Moldasig” la 23 august 2017 (f.d. 241, volumul II), lipsind însă date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, SA „Moldasig” a indicat că decizia instanței de apel i-a fost comunicată la 30 august 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de SA „Moldasig” la 06 octombrie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 19 decembrie 2017, în adresa intimă a Banca Națională a Moldovei, a fost expediată copia recursului declarat de SA „Moldasig”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 17 ianuarie 2018, Banca Națională a Moldovei a depus referință, solicitând declararea inadmisibilă a recursului, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile expuse în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldasig” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Moldasig” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de instanțele ierarhic inferioare, fiind similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Nu poate fi reținut, ca temei al admisibilității recursului, argumentul recurentei SA „Moldasig” precum că în speță a fost soluționată problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, cererile de chemare în judecată depuse de acționarii

BC „Moldova Agroindbank” SA vizați în hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 43 din 02 martie 2016 nefiind conexe într-un singur proces, deoarece cauzele civile la aceste cereri de chemare în judecată au fost deja examinate, fiind pronunțate hotărâri definitive.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Moldasig” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță